

СРБИЈА 2011 - ПРОЦЕНА ИЗГРАЂЕНОСТИ ИНТЕГРИТЕТА И НИВОА РИЗИКА ОД КОРУПЦИЈЕ ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

КОМЕНТАРИ МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

На основу анализе садржаја Процене изграђености интегритета и нивоа ризика од корупције (у даљем тексту: Процена) из надлежности Министарства одбране Републике Србије, која је извршена од стране организације „Међународна транспарентност”, а ради објективног информисања јавности, достављамо следеће коментаре Министарства одбране Републике Србије:

ОПШТИ КОМЕНТАРИ:

Период који је обухватило истраживање организације „Међународна транспарентност“ није прецизно дефинисан јер је у наслову наведена 2011. година, а тек у 2012. години је дошло до првих контаката између ове организације и Министарства одбране. Министарство одбране није упознато са критеријумима за оцењивање. Такође, приметна је одређена неконзистентност у оцењивању.

Велики број налаза наведених у Процени дају разлог за отварање дискусије на експертском нивоу.

Као извори за коментаре дате у материјалу коришћени су наводи појединих организација изван система одбране (невладине организације и дневна штампа), односно велики број секундарних извора информација, због чега се може поставити питање валидности изнетих оцена. Сматрамо да, приликом истраживања, није добро ослањати се на податке само из једног извора, односно једне невладине организације, што је у конкретном случају Београдски центар за безбедносну политику.

Такође, примећује се непознавање основних функција организационих јединица МО и ВС, као и одређена термилошка неусаглашеност. Примери наведене неусаглашености су коришћени термини: Кодекс части или Кодекс понашања (треба да гласи: Кодекс части припадника Војске Србије).

У Процени се фабрике наменске индустрије третирају као део Војске Србије и нигде није наглашено да оне нису у организацијском саставу Министарства одбране.

Коментари „Међународне транспарентности“ дати у делу који се односи на категорију финансије, доста су уопштени, базирани на важећој регулативи и претежно се односе на надлежности осталих органа Републике Србије (Народна скупштина и др.), а не на надлежност самог Министарства одбране.

Имајући у виду делове текста који се односе на рад Инспектората одбране, сматрамо да је материјал урађен површно и уз основно непознавање материје о којој се говори.

Документа која се израђују у Министарству одбране, а која се достављају Управи за односе са јавношћу ради објављивања на сајту Министарству одбране, објављена су и налазе се у делу „Информатор о раду Министарства одбране“.

Наведене референце нису у потпуности повезане са појединим коментарима који су наведени у истраживању.

У даљем тексту дајемо коментаре на оним местима где је дошло до грубих грешака које могу условити предузимање непотребних или чак штетних мера на изградњи интегритета и смањењу ризика од корупције.

КОМЕНТАРИ НА ПОЈЕДИНА ПИТАЊА ИЗ ПРОЦЕНЕ:

1-2 Политика одбране и безбедности и политика транспарентности

ТИУК.DEF 1.02: Да ли држава има препознатљив и делотворан скупштински Одбор за одбрану и за безбедност (или сличну организацију) за вршење надзора?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Министарство одбране доставља четири пута годишње извештаје о свом раду Одбору за одбрану и унутрашње послове Народне скупштине Републике Србије.

Навод да је Одбор за одбрану и унутрашње послове неактиван је нетачан јер је исти, у складу са својим надлежностима, учествовао у припреми стратегијских докумената за усвајање у Народној скупштини.

ТИУК.DEF 1.03: Да ли се о политици националне одбране земље расправља и да ли је доступна јавности?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Констатација наведена у коментарима да је “претходни Стратегијски преглед одбране, усвојен 2006. године, доступан јавности“, није тачна. Усвојен је само Нацрт Стратегијског прегледа одбране 7. јуна 2006. године на Колегијуму министра одбране, а његов сажети облик је објављен као додаток часописа „Одбрана“ 15.06.2006. године.

Констатација: „Јавне расправе о Стратегији одбране и Стратегији националне безбедности спроведене су током новогодишњих празника 2009. године“ није тачна, имајући у виду да је јавна расправа о Стратегији националне безбедности Републике Србије и Стратегији одбране Републике Србије трајала месец и по дана, и реализована је у периоду од 15. децембра 2008. године до 31. јануара 2009. године.

У коментару на наведено питање наводи се и следеће: „Један билатерални састанак је организован између представника Министарства одбране и Центра за цивилно-војне односе (у даљем тексту: ЦЦВО) у јануару 2009. године“. Наведени састанак, на којем су из ЦЦВО учествовали Соња Стојановић, Ђорђе Поповић и Предраг Петровић, одржан је 21. јануара 2009. године. Имајући у виду да нису поменути бројни други састанци одржани за време одржавања јавне расправе о њиховом садржају, стиче се погрешан утисак да је он био и једини.

У вези са тим, истичемо да су, осим округлог стола о нацртима стратегијских докумената (одржаног 24.12.2008. године), а због великог броја сугестија које су налагале потребу за

додатним консултацијама, у Министарству одбране од 08.01. до 30.01.2009. године одржани појединачни састанци и експертски разговори на којима су присуствовала следећа лица: др Душан Николиш из Института за европске студије; контраадмирал у пензији Душан Стајић; Срђан Глигоријевић из ISAC фонда; проф. др Владан Јончић са Правног факултета Универзитета у Београду; мр Соња Стојановић, Ђорђе Поповић и Предраг Петровић из Центара за цивилно-војне односе у Београду; др Бранко Крга из Академије за дипломатију и безбедност; Јадранка Јелинчић из Фонда за отворено друштво; проф. др Милан Мијалковски са Факултета безбедности Универзитета у Београду; др Владимир Биланчић и Амадео Воткинс из Мисије ОЕБС у Србији и Соња Лихт из Београдског фонда за политичку изузетност.

Након окончања јавне расправе, уследило је коначно усаглашавање садржаја оба наведена документа, на основу упућених примедба и сугестија, у оквиру чега је такође одржан већи број састанака, пре свега са представницима интересорног тима Владе за израду Стратегије националне безбедности Републике Србије.

Констатација да је: „Министарство одбране узурпирало право отворених и слободних јавних расправа, усмеравајући се само на организације које они сматрају прикладним“ је нетачна. Министарство одбране је упутило писане позиве на округли сто који је организовало у оквиру јавне расправе организацијама цивилног друштва које се у оквиру својих активности баве питањима у вези са садржајем наведених докумената, али је, услед тога што су нацрти докумената били доступни на сајту Министарства одбране све време трајања јавне расправе са адресом електронске поште на коју су се достављале примедбе и сугестије, та могућност била дата и свим осталим организацијама и грађанима.

У вези са наводом у тексту садржаја Процене: „Организације цивилног друштва, након што су примиле позив Центра за цивилно-војне односе, пристале су да учествује на округлом столу организованом у Народној скупштини. Поред њих били су присутни представници релевантних безбедносних актера (министарства и агенције). Међутим, представници Министарства одбране Републике Србије, отказали су своје присуство у последњем тренутку“, истичемо да је чињеница да представници Министарства одбране нису присуствовали наведеном округлом столу, међутим, треба имати у виду да су за то постојали оправдани разлози, а никако намера да се тај скуп не уважи. У прилог томе говори и чињеница да су, током јануара 2009. године представници Сектора за политику одбране Министарства одбране присуствовали на стручним расправама о стратегијским документима у организацији Академије за дипломатију и безбедност, Форума за безбедност и демократију и Европског покрета, на којима је учествовао и одређени број невладиних организација које се баве питањима безбедности, као и поједини експерти из те и других области.

TIUK.DEF 1.04: Да ли одбрамбене и безбедносне институције имају политику, или доказе о отворености према организацијама цивилног друштва, када се ради о питањима корупције? Ако не, да ли постоји преседан за учешће организација цивилног друштва у општим антикорупцијским иницијативама Владе?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

У оквиру коментара на ово питање се наводи: „Било је случајева сарадње између Министарства одбране и организација цивилног друштва. Обично се ова сарадња одвија у виду саветовања, округлих столова и обуке. Међутим, ограничавајући фактор за такву сарадњу је члан 14а Закона о Војсци, који забрањује члановима Министарства одбране да сарађују са било којом организацијом у активностима које имају за циљ да подстакну

реформе сектора безбедности, усклађивање правних докумената са стандардима Европске уније, итд.“

Министарство одбране сматра да је сарадња са организацијама цивилног друштва веома важна и, сходно томе, настоји да, у складу са својим могућностима и законским овлашћењима подржи и прихвати све конструктивне иницијативе и одговори на захтеве организација, које се обраћају Министарству одбране.

При томе, Министарство одбране је отворено за сарадњу са организацијама цивилног друштва и о питањима која се тичу реформе система одбране која се континуирано и плански спроводи у МО и ВС, о чему постоје бројни примери успешне сарадње, као што је израда и достављање одговора на велики број питања из Упитника Београдског центра за безбедносну политику у 2010. години, у оквиру којег су се одређена питања односила и на област корупције.

TIUK.DEF 1.05: Да ли је земља потписала међународне антикорупцијске инструменте као што су, али не искључиво, или нужно, Конвенција Уједињених нација против корупције и Конвенција Организације за економску сарадњу и развој? (У свом одговору, молим навести које).

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

У складу са Националном стратегијом за борбу против корупције, Република Србија је, ради усаглашавања са међународним стандардима, ратификовала следећа документа у вези са међународним антикорупцијским инструментима:

- Конвенцију Уједињених Нација против корупције (Закон о ратификацији Конвенције Уједињених нација против корупције („Службени лист СЦГ“, Међународни уговори бр. 12/05);
- Конвенцију Уједињених Нација против транснационалног организованог криминала и допунских протокола (Закон о потврђивању Конвенције Уједињених нација против транснационалног организованог криминала и допунских протокола („Службени лист СРЈ“ - Међународни уговори бр. 6/01);
- Кривичноправну конвенцију о корупцији Савета Европе (Закон о потврђивању Кривичноправне конвенције о корупцији („Службени лист СРЈ“ - Међународни уговори бр. 2/02 и „Службени лист СЦГ“ - Међународни уговори бр. 18/05);
- Додатни протокол уз Кривичноправну конвенцију о корупцији Савета Европе (Закон о потврђивању Додатног протокола уз Кривичноправну конвенцију о корупцији („Службени гласник РС“, бр. 102/07).
- Конвенцију Савета Европе о прању, тражењу, заплени и конфискацији прихода стеченог криминалом (Закон о потврђивању Конвенције Савета Европе о прању, тражењу, заплени и одузимању прихода стечених криминалом („Службени гласник РС“, бр. 19/09);
- Грађанскоправну конвенцију Савета Европе о корупцији (Закон о потврђивању Грађанскоправне конвенције о корупцији („Службени гласник РС“, бр. 102/07);

У складу са Директивом министра одбране од 15. маја 2012. године, 13 институција у систему одбране су, на основу члана 59. Закона о Агенцији за борбу против корупције у обавези да донесу сопствене планове интегритета.

TIUK.DEF 1.06: Да ли постоје докази о редовним, активним јавним дебатама о питањима одбране? Ако је одговор да, да ли влада учествује у овим расправама?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

У вези са констатацијом датом у коментару на наведено питање да „Не постоји систематски дијалог између Министарства одбране и организација цивилног друштва“, напомињемо да је јуна 2010. године одређена организациона јединица Министарства одбране за реализацију послова из наведене надлежности. У протеклом периоду, реализован је значајан број активности из области сарадње са организацијама цивилног друштва.

Даље је наведено да „Пре неколико година, једно од највећих достигнућа било је организовање консултација са представницима организација цивилног друштва о питањима Стратегије националне безбедности и Стратегије одбране. Међутим, Министарство одбране је бојкотовало јавну дебату.“

Коментар дат у вези са одговором на питање **TIUK.DEF 1.03** детаљно објашњава и ово питање.

TIUK.DEF 1.07: Да ли држава јавно износи и активно спроводи политику борбе против корупције за сектор одбране?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Коментар из екстерног оцењивања да „генерално постоје докази да је политика борбе против корупције у Министарству одбране тек прошла фазу разматрања“ није поткрепљен конкретним доказима.

У коментарима се помиње „најновија“ изјава директора Инспектората одбране, са податком у „Референце“ да се ради о интервјуу који је дао листу „Одбрана“ претходни директор, генерал-потпуковник Петар Радојчић, а објављен је 15. јула 2011. године. Напомињемо да су делокруг рада и надлежности Инспектората одбране дефинисани Законом о одбрани и Правилником о раду Инспектората одбране и они су наведени и у интервјуу. Посебно указујемо на одговоре генерал-потпуковника Петра Радојчића на друго питање (текст интервјуа у прилогу), објављене у листу „Одбрана“ који је званични магазин Министарства одбране.

TIUK.DEF 1.08: Да ли постоје независне, добро опремљене и ефикасне институције у одбрани и безбедности чији је задатак изградња интегритета и борба против корупције?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Постоји само један Инспекторат одбране и не може се поистовећивати са органима за надзор служби и Војне полиције. У даљем тексту произилазе наредне грубе нетачности о обраћању припадника ВБА и ВОА Инспекторату одбране и о „забрани“ Инспекторату одбране да разматра жалбе које су поднели припадници Војске Србије. У прилог овој тврдњи је и претходни навод да је рад Инспектората одбране дефинисан Законом о одбрани, а овде се, очигледно ради о Закону о Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији.

Што се тиче „увида у информације“, ради доношења коначног закључка о делотворности и томе да „резултати рада Инспектората одбране нису доступни јавности“, сматрамо да је аутор помешао институције на које мисли. Напомињемо да Инспекторат одбране доставља информације о налазима из инспекција органима руковођења и командовања у систему одбране, ради доношења одлука и предузимања мера из функционалне надлежности.

Инспекторат одбране није јавна институција, већ орган управе у саставу Министарства одбране и није надлежан да о својим налазима обавештава јавност.

Законом о ВБА и ВОА, предвиђена је функција Генералног инспектора и дефинисана његова надлежност, а посебна организациона целина Министарства одбране Републике Србије је Инспекторат одбране, која није исто што и ужа организациона јединица Генерални инспектор. Надлежност Генералног инспектора је да надзире примену начела политичке, идеолошке и интересне неутралности у раду ВБА и ВОА, да надзире законитост примене посебних поступка и мера за тајно прикупљање података, да даје мишљење на нацрте закона, других прописа и општих аката из надлежности ВБА и ВОА, да утврђује чињенице о уоченим незаконитостима или неправилностима у раду.

У петој реченици коментара непрецизно се наводи да „ако припадник ВБА или ВОА примети да раније извештена злоупотреба (функције) није исправљена, он или она морају директно да се обрате Инспекторату одбране, министру одбране, Влади Србије или Одбору Народне скупштине, сходно одредбама чл. 51. став 1. Закона о ВБА и ВОА.“ Члан 51. став 1. Закона, међутим, гласи: „Припадник ВБА, односно ВОА, који дође до сазнања да је у раду ВБА или ВОА дошло до повреде уставности или законитости, људских права и слобода, професионалности, сразмерности у примени овлашћења и политичке и идеолошке неутралности, **може** непосредно да се обрати Генералном инспектору, министру одбране, Влади или надлежном одбору Народне скупштине, без последица по свој статус.“ Суштина нормe из чл. 51. став 1. Закона о ВБА и ВОА је у одређењу да неће наступити било каква последица по радно-правни и професионални статус припадника ВБА или ВОА, који пријави неку незаконитост, неправилност или непрофесионалност у раду ВБА или ВОА, односно на тај начин се штити функција „узбуњивача“ или „дувача у пиштаљку“.

У следећој реченици коментара, наводи се полуистина, да се „шеф унутрашње контроле, може обратити или Инспекторату одбране или Одбору“, а као извор се наводи чл. 57. став 3., али без навођења који је закон у питању. Међутим, у чл. 57. став 3. Закона о ВБА и ВОА, наводи се да је „Руководилац унутрашње контроле дужан (значи мора, а не да само „може“ сходно неком свом тумачењу предметне ситуације) да обавести Генералног инспектора, а по потреби и надлежни Одбор Народне скупштине, када има сазнања да директор ВБА, односно директор ВОА није отклонио незаконитост или неправилност у раду коју је утврдила унутрашња контрола“.

Истраживање Међународне транспарентности, наводи да се чак 70 припадника ВС обратило Омбудсману. По сазнањима којима располажемо, само један припадник ВОА се обратио Омбудсману, а да се у законом прописаној форми претходно није ни званично обратио Генералном инспектору и на тај начин омогућио да се поступа у складу са Законом о ВБА и ВОА, односно Правилником о раду Генералног инспектора и започне са вршењем ванредног надзора у ВОА. У вези са предметом обраћања наведеног припадника ВОА, Генерални инспектор је остварио непосредну сарадњу са Заштитником грађана, о чему је извештен министар одбране.

TIUK.DEF 1.10: Да ли Министарство одбране или друге владине агенције обављају редовне процене области у којима постоји највећи ризик да министарства и особље оружаних снага подлегну корупцији, и да ли предузимају мере за ублажавање таквих ризика?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Коментар из екстерног оцењивања да „Према датим подацима, нема доказа да су било какве процене обављене“ не одговара правом стању ствари јер ВБА, у границама својих надлежности, врши редовне процене области у којима постоји највећи ризик од корупције у Министарству одбране и Војсци Србије и предузима превентивне, проактивне и репресивне антикорупцијске мере.

Израда Плана интегритета у систему одбране је у току.

1-3 Буџети Одбране

TIUK.DEF 1.12: Да ли је буџет за одбрану транспарентан, и да ли показује кључне ставке трошкова? Ово би укључило свеобухватне информације о војном истраживању и развоју, обуци кадрова, изградњи, трошковима који иду на особље, набавкама, одлагању средстава и одржавању.

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Наведено питање није искључиво у надлежности Министарства одбране.

Коментар Министарства одбране је у вези са наводом из Процене: „Буџет за одбрану је подељен на: а) главне функције (на пр.: плате, путни трошкови, изградња и одржавање инфраструктуре, итд), б) издвајање за поједине кориснике (са подацима за Инспекторат одбране, Војнобезбедносну агенцију и Војнообавештајну агенцију приказаним одвојено)“.

Финансијски план Министарства одбране и буџет су транспарентни. У складу са Упутством за израду и објављивање информатора о раду државног органа који је донео Повереник за информације од јавног значаја, подаци о одобреним и утрошеним средствима се могу видети у Информатору о раду Министарства одбране. Подаци су приказани по контима економске класификације као што је и приказан Закон о буџету Републике Србије.

TIUK.DEF 1.12A: Да ли постоји законодавни одбор (или друго одговарајуће тело) одговоран за надзор буџета за одбрану и ефикасну анализу, и да ли ово тело добија детаљне, обимне, и благовремене информације о буџету за одбрану?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Наведено питање није искључиво у надлежности Министарства одбране.

Рокови израде и достављања, као и садржина годишњих финансијских извештаја одређени су Законом о буџетском систему и Правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава и корисника средстава организација обавезног социјалног осигурања.

ТИУК.DEF 1.12Б: Да ли је одобрен буџет за одбрану доступан јавности? Да ли у пракси, грађани, цивилно друштво и медији могу да добију детаљне информације о буџету за одбрану?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Буџет за одбрану је доступан јавности. Министарство одбране, кроз Закон о буџету Републике Србије добија "линеаран буџет", јер је Влада Републике Србије планирала да 2015. године уведе програмски буџет који ће се примењивати за сва министарства.

ТИУК.DEF 1.14: Да ли постоји ефикасан интерни процес ревизије трошкова Министарства одбране (који је, на пример, транспарентан, спроводе га обучени појединци, а подложен је парламентарном надзору)?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Одсек за интерну ревизију је успостављен у Министарству одбране 25.04.2010. године. Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места предвиђено је пет радних места: место шефа Одсека и четири интерна ревизора.

Тренутно је попуњено место шефа Одсека за интерну ревизију и једно место интерног ревизора. Очекује се да ће се до краја године извршити попуна непопуњених радних места.

Дана 17.05.2012. године у Одсеку за интерну ревизију извршена је функционална провера рада интерне ревизије од стране Министарства финансија и експерта Европске комисије (био је ангажован само на оном делу ревизије који се односи на ИПА фаза три). Коментари на функционисање Одсека за интерну ревизију су били позитивни.

Интерни ревизора су до сада дали 79 препорука за усавршавање система МО и ВС.

1-4 Нексус одбране и националне имовине

ТИУК.DEF 1.16: Да ли постоје докази да институције одбране у земљи имају контролне или финансијске интересе у пословима у вези са експлоатацијом природних ресурса земље и, ако је тако, да ли су ови интереси јавно изнесени и подложни контроли?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Интереси Министарства одбране су контролисани како од цивилних тако и војних инспекцијских органа, с обзиром да установе у свом пословању примењују прописе Републике Србије који ближе регулишу делатности (Закон о туризму, Закон о пољопривредном земљишту, Закон о дивљачи и ловству, Закон о шумарству, Закон о ценама, Закон о пореском поступку и пореској администрацији итд.).

Министарство одбране контролише експлоатацију шуме (сечу и пошумљавање) о чему постоје докази у виду Записника републичких и покрајинских инспектора за шумарство, по којима се предузимају мере уколико се утврде неправилности у експлоатацији. Коментар на наводе екстерног оцењивања је следећи: Сечу дрва (индустријског или огревног) контролишу овлашћени државни шумарски инспектори, установа сечу врши на основу Годишњег извођачког плана, који је саставни део Шумских основа (дугорочни план експлоатације) који одобрава надлежни државни (покрајински) орган и сходно Закону плаћа таксу за дозачену сечу. Када је у питању коришћење пољопривредног земљишта, ради се у складу са Законом о пољопривредном земљишту.

1-5 Организован криминал

ТИУК.DEF 1.17: Да ли постоје докази, на пример, кроз извештаје медијске истраге или кривичног гоњења, о продору организованог криминала у секторе одбране и безбедности? Ако не, да ли постоје докази да је влада на опрезу и спремна за овај ризик?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Коментар у овом делу Процене ТИУК „Ипак, за незаконите активности највероватније треба кривити и сматрати одговорним припаднике војске са нижим чиновима, цивиле и пензионисано особље“ је уопштен податак чију истинитост наведене референце не могу поткрепити.

1-7 Контрола извоза

ТИУК.DEF 1.21: Да ли влада има транспарентан и добро надзиран процес одлука о контролисању наоружања, који је усклађен са међународним протоколима? (Наведите који протоколи се примењују)

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Наведено питање није искључиво у надлежности Министарства одбране.

За Закон о спољној трговини наоружањем, војном опремом и робом двоструке намене који је донет и ступио на снагу 2005. године у Државној заједници Србија и Црна Гора, не може се рећи да је застарео, јер су њиме у потпуности прописани услови и начин под којима се може вршити спољна трговина (извоз, увоз, научно-техничка сарадња, пружање интелектуалних услуга, заступање, посредовање) транспорт и транзит контролисане робе (НВО и РДН). Закон може и треба да се у одређеној мери усклади са европским законодавством, на чему се и ради.

Надлежно министарство, садашње Министарство спољне и унутрашње трговине и телекомуникација одлучује о издавању дозвола по прибављеним сагласностима МО и МСП и мишљењу МУП-а. Уколико МО или МСП ускрате сагласност надлежно министарство не може издати дозволу.

Систем извозне контроле у Србији је добар, уз поштовање међународних споразума и обавеза.

Оно што предлаже МО је да се Годишњи извештај о спољнотрговинском промету контролисане робе редовно усваја (последњи извештај усвојен за 2009. годину), као и да методологија извештавања буде у потпуности усклађена са извештавањем у ЕУ.

2-2 Одстрањивање имовине

ТИУК.DEF 1.22: Колико су ефикасне контроле над располагањем имовином и да ли су информације о отуђењу и приходима од њене продаје транспарентне?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Инспекторат одбране нема своју нефинансијску имовину и капитал. Зграда у којој је смештен, као и покретне ствари које користи, на дуговању су у књиговодству јединица носиоца логистичке подршке.

У Министарству одбране се редовно врше буџетске ревизије. У више у наврата је, Министарству одбране изршена ревизија и инспекција од стране Министарства финансија до 2011. године.

TIUK.DEF1.30: Да ли институције националне одбране и безбедности имају власништво на комерцијалним предузећима? Ако је тако, колико су транспарентни детаљи о пословању и финансијама такве фирме?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Министарство одбране није сувласник ниједне од наведених компанија, и једини начин на који Министарство одбране заступа своје интересе је кроз чланство у управним структурама (надзорни одбори и скупштине привредних друштава) као представник државног капитала, и то у само 6 од наведених привредних друштава која улазе у састав групације одбрамбене индустрије Србије: „Први партизан“ (Ужице), „Крушик“ (Ваљево), „Слобода“ (Чачак), „Милан Благојевић“ (Лучани), „Прва искра-наменска“ (Барич), „Утва“ (Панчево) и „Застава оружје“ (Крагујевац).

Министарство одбране је, сходно члану 105. став 2. Закона о одбрани, корисник средстава за посебне намене, међу које спада и пољопривредно земљиште и шуме којима, на принципу стицања добити газдује Војна установа „Моровић“ Моровић, објекти хотелског типа, којима на принципу стицања добити газдује Војна установа „Тара“ Бајина Башта и делови војних објеката у касарнама и Домовима Војске (грађевински простори) претворени у ресторани, кантине, бифее, продавнице војне опреме на принципу стицања добити газдује Војна установа „Дедиње“ Београд. Установе су основане решењима министра одбране, као интересна предузећа, у којима функцију управног одбора врши претпостављени орган- Дирекција за услуге стандарда. Установе нису подржане буџетским средствима (изузев непокретности на коришћењу), а интерес Министарства одбране артикулишу преко Радног задатка.

TIUK.DEF 1.31: Да ли су предузећа у војном власништву подвргнута транспарентном независном испитивању по признатом међународном стандарду?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Испекторат одбране није ревизорска институција, већ инспекције врши „у субјектима генерисања добити, предузећима у власништву војске (навод из текста)“ у складу са законом прописаним надлежностима.

У вези са интерном ревизијом у Министарству одбране треба погледати коментар на питање број **TIUK.DEF 1.14.**

TIUK.DEF 1.43: Да ли постоји политика не прихватања мита за избегавање регрутације у земљама где постоји обавезно регрутовање? Да ли постоји одговарајућа процедура против таквог мита, и да ли се она примењује?

TIUK.DEF1.44: Што се тиче обавезног или добровољног служења војног рока, да ли постоји политика одбијања мита да би се добило жељено место? Да ли постоје одговарајуће процедуре које се баве таквим митом, и да ли се оне примењују?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

У коментарима на питања 1.43 и 1.44 наводи се: „Док добровољно регрутовање постоји, појединци који улазе у овај програм не примају плату или бенефиције нити се запошљавају након 6 месеци службе, и представљају део „активне резерве““.

Констатацију да војници не примају плату треба исправити, јер је тачком 2. став 1. алинеја (1) Одлуке о одређивању новчаних примања војника, ученика и кадета војношколских установа и лица на другом стручном усавршавању за официре и подофицире („Службени војни лист“, број 5/2011) прописана висина новчаних примања војника на добровољном служењу војног рока, која тренутно износи 17.500,00 РСД.

Констатација да је укинута обавезна регрутација није тачна. Замрзнуто је обавезно служење војног рока.

3-6 Вредности и стандарди

ТИУК.DEF1.47: Да ли постоји кодекс понашања за војно и цивилно особље које укључује, али није ограничено на упутства везана за мито, поклоне и гостопримство, сукоб интереса, као и односе са бившим републикама СФРЈ?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Аутори текста имају другачију дефиницију појма кодекс у односу на значење у систему одбране Републике Србије. Одговорност припадника Војске Србије је дисциплинска и кривична и регулисана је законима које доноси Народна скупштина.

ТИУК.DEF1.50: Да ли постоји политика да се јавно прикажу исходи кривичног гоњења официрског кадра за коруптивне радње, и да ли постоје докази делотворних поступака у последњих неколико година?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Јавно исказивање исхода кривичног гоњења официрског кадра за коруптивне радње спроводи се у складу са Законом о заштити података о личности.

Питања ТИУК.DEF1.57 до ТИУК.DEF1.67:

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Објашњења наведених питања се могу наћи у Самопроцени о изградњи интегритета за смањење ризика од корупције у Републици Србији из надлежности Министарства одбране која је објављена на сајту Министарства одбране.

5-10 Утицај продавца

ТИУК.DEF1.76: Колико је уобичајено за набавке у области одбране да се заснивају на политичком утицају земаља које продају дотичну робу и услуге?

КОМЕНТАР МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ:

Теренска моторна возила за превоз лица (6+1) Ланд Ровер, не спадају у производни програм ФАП корпорације и њихова набавка је извршена за потребе Војске Србије – тендером (поверљивом набавком). Набавка Hummer возила је извршена на основу програма сарадње са САД и представљала је донацију САД. Возила су у међувремену преузета од стране јединица Војске Србије и намењена су за коришћење приликом ангажовања контингента Војске Србије у мултинационалним операцијама.